

МУДРА Світлана В'ячеславівна,
*завідувач кафедри мовної підготовки,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Київський інститут Національної гвардії
України*

ПАВЛУШКІН Павло Олександрович,
*слухач магістратури 153 навчальної групи,
Київський інститут Національної гвардії
України*

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

В умовах постійних технологічних змін та інформаційних загроз роль засобів масової інформації набуває все більшого значення. Ці засоби стають ключовим інструментом у формуванні громадської думки, забезпеченні доступу до об'єктивної інформації та мобілізації суспільства для захисту національних інтересів.

Мета нашого дослідження – обґрунтувати важливість і роль засобів масової інформації в забезпеченні інформаційної безпеки, а також визначити основні аспекти їх впливу на суспільство.

Сучасне інформаційне оточення визначається як сфера, яка швидко розвивається і має великий вплив на суспільство, устанавлюючи умови для його розвитку. Вплив, який інформаційна сфера здійснює на психологічний стан людини, є важливим, але водночас складним і суперечливим, часто непередбачуваним.

Друковані видання, хоч і втрачають популярність та аудиторію, продовжують відігравати важливу роль як основний засіб поширення зручної та цільової інформації. Це пояснюється не лише універсальністю цього формату, але і його стабільністю як надійного джерела новин і даних для широкої аудиторії.

На відміну від масових медіа, таких як телебачення та радіо, преса орієнтується на певний сегмент читачів, виражаючи їхні інтереси та потреби. Це відображається у зміцненні ідентичності та спільності між читачами, які обирають

певні видання для отримання інформації.

Ще одним поширеним засобом масової інформації є радіо, яке сьогодні слугує переважно як фонове джерело інформації. Проте навіть у сучасному суспільстві в кризових ситуаціях радіо може знову посісти центральне місце у поширенні новин. Це обумовлено його високою оперативністю та доступністю. Одночасно використання радіо як засобу інформаційного поширення може бути менш складним у порівнянні з телебаченням, що дозволяє легше контролювати зміст інформації. Така ситуація посилюється в умовах монополізації виробництва та передавання інформації.

Завдяки можливості телебачення поширювати аудіо- та відеоінформацію на великі відстані навіть у реальному часі, цей медійний засіб допомагає подолати просторові та часові обмеження між джерелом інформації та аудиторією. Більшість телепередач мають високий рівень наочності та графічних зображень, що забезпечує ефективність повідомлення та спонукає аудиторію до пошуку додаткової інформації.

Однією з найважливіших проблем, пов'язаних із безпекою інформації, є можливість ЗМІ впливати на свідомість людей і формувати громадську думку. На сьогодні досліджено різні аспекти комунікації, які підвищують ефективність людського спілкування, зокрема різні стратегії та позиції комунікатора у процесі мовної взаємодії [3].

Питання інформаційної безпеки в останні роки привертають усе більшу увагу дослідників. З огляду на багатоаспектність, у цій сфері тісно поєднуються економічні, правові, політичні дослідження, що підтверджує складність створення міжнародної системи інформаційної безпеки (МСІБ). Дослідженню національних, міжнародних і глобальних аспектів інформаційної безпеки присвячено праці таких українських науковців, як В. Абакумов, О. Бойченко, І. Горбатенко, В. Горбулін, В. Ключко, В. Мазур, Є. Макаренко, Ю. Нестеряк, Г. Почепцов, О. Олійник, Г. Сашук, О. Черевко та ін.

Актуалізацію і складність проблематики формування МСІБ підтверджують

останні дослідження. Так, В. Сіденко визначає сучасні глобальні виклики та відзначає зростання їхнього впливу. Зокрема наголошується на викликах соціального та регулятивного походження, а також негативних впливах сучасних ІКТ у результаті безпрецедентної інтенсифікації транскордонних потоків інформації [1].

Під системою міжнародної інформаційної безпеки розуміють сукупність міжнародних і національних інститутів, покликаних регулювати діяльність різних суб'єктів глобального інформаційного простору [3].

Метою системи міжнародної інформаційної безпеки є боротьба із загрозами для стратегічної стабільності та сприяння встановленню рівноправного стратегічного партнерства у глобальному інформаційному просторі.

Головними загрозами в галузі міжнародної інформаційної безпеки є використання інформаційних і комунікаційних технологій для таких цілей:

- використання їх як інформаційної зброї у військово-політичній сфері, що порушує міжнародне право і створює загрозу міжнародній стабільності та миру;
- використання цих технологій терористичними групами для деструктивного впливу на критичну інформаційну інфраструктуру та для пропаганди тероризму;
- втручання у внутрішні справи суверенних держав з метою порушення громадського порядку та створення міжнаціональної, міжрасової та міжконфесійної ворожнечі [3].

Варто зазначити, що інформаційна боротьба стає тим чинником, що впливає на саму війну, її початок, хід і результати. Це підтверджується агресією Росії проти України. Тому розроблення концепції захисту системи інформаційно-аналітичного забезпечення завдань інформаційної боротьби є актуальною проблемою безпеки України [2].

Отже, засоби масової інформації, як ключовий інструмент у формуванні громадської думки та забезпеченні доступу до об'єктивної інформації, відіграють надзвичайно важливу роль у системі державного управління інформаційною безпекою. Вони мають значний вплив на формування масової свідомості та

психологію суспільства. Проте разом із можливостями позитивного впливу вони також несуть загрозу маніпуляції та впливу на громадську думку задля власних цілей та інтересів.

Маніпулятивні методи, які використовуються у засобах масової інформації, можуть порушувати об'єктивність інформації та спричиняти формування стереотипів. Тому необхідно регулювати діяльність ЗМІ, забезпечуючи їх незалежність від впливу влади та бізнесу, що сприятиме свободі слова та зменшенню деструктивного впливу медіа на суспільство.

Список використаних джерел:

1. Сіденко В.Р. Нові глобальні виклики та їх вплив на формування суспільних цінностей. *Український соціум*. 2014. № 1(48). С. 7–21.
2. Хорошко В., Хохлачова Ю. Інформаційна війна. ЗМІ як інструмент інформаційного впливу на суспільство. Частина 1. 2016. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/36149/1/11104-29060-1-PB.pdf>
3. Панченко О.А. Роль засобів масової інформації в системі державного управління інформаційною безпекою. 2015. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2020/1/19.pdf>